 Hjälpmedel Dalarna Dalarnas kommuner & Landstinget Dalarna	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 12	Diarienummer LD16/00748
			Version 4.0	Sida nr (av) 1(5)
	Dokumentnamn Riktlinje – Cyklar		Fastställd datum 2016-03-17	
	Framtagen av Sortimentgrupp Förflyttning - Cyklar	Godkänd och fastställd av Hjälpmedelsnämnden Dalarna		Giltig från 2016-03-17

Rekommenderad förskrivare

Leg arbetsterapeut eller leg fysioterapeut/sjukgymnast. Vid behov i samverkan med patientens/brukarens läkare, psykolog och/eller hjälpmedelskonsulent.

Kriterier

Behovet ska vara regelbundet d v s patienten/brukaren ska ha ett i stort sett dagligt behov(dock minst 3 gr/v) under den snöfria delen av året.

Cykel kan inte förskrivas om den endast är avsedd att användas inom fritids- och/eller idrottsaktivitet som inte kan hänföras till vardagen i bostaden och närmiljön.

En förutsättning för förskrivning är att den som kör cykeln ska kunna göra detta utan fara för sig själv eller andra.

Cykel får inte föras av den som på grund av sjukdom, uttröttning, påverkan av alkohol, andra stimulerande eller bedövande ämnen eller av andra skäl inte kan föra fordonet på ett betryggande sätt.

Patient/brukaren ska inte ha pågående alkohol- och/eller drogmissbruk eller okontrollerbar epilepsi.

Trehjuliga cyklar med fotpedaler

Patient/brukare med bestående motoriska svårigheter av sådan grad att det ger aktivitetsbegränsningar som innebär stora svårigheter att använda tvåhjulig cykel med stödhjul.

Trehjuliga handdrivna cyklar

Patient/brukare med bestående motoriska svårigheter av sådan grad att det ger aktivitetsbegränsningar som innebär att patient/brukare har stor svårighet eller inte alls kan använda trehjulig cykel med fotpedaler.

Parcyklar och Tandemcyklar där medhjälpare styr från bakre sitsen

Patient/brukare med bestående motoriska och förståndsmässiga (kognitiva) svårigheter av sådan grad, att det ger aktivitetsbegränsningar som innebär att patient/brukare har stora svårigheter eller inte alls kan använda trehjulig cykel med fotpedaler, handdriven cykel eller vanlig tandemcykel och/eller inte klarar av att cykla i den aktuella trafikmiljön.

Hjälpmotor kan förskrivas till par- eller tandemcykel om patienten/brukaren inte med kraft kan medverka till att underlätta cyklingen, i den miljö där cykeln används frekvent.

 Hjälpmedel Dalarna Dalarnas kommuner & Landstinget Dalarna	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 12	Diarienummer LD16/00748
			Version 3.0	Sida nr (av) 2(5)
	Dokumentnamn Riktlinje – Cyklar		Fastställt datum 2016-03-17	
	Framtagen av Sortimentgrupp Förflyttning - Cyklar	Godkänd och fastställd av Hjälpmedelsnämnden Dalarna		Giltig från 2016-03-17

Mål med hjälpmedlet

- Att betydligt öka/ bibehålla aktivitetsförmåga.
- Att betydligt öka självständighet och delaktighet i aktiviteter för daglig livsföring.
- Att vara ett redskap i behandling och träning i samband med habilitering eller rehabilitering

Typ av cykel som kan förskrivas

- Trehjuliga cyklar med fotpedaler
- Trehjuliga handdrivna cyklar
- Parcyklar
- Trehjuliga tandemcyklar där medhjälpare styr från bakre sitsen

Cykel som personligt hjälpmedel är en cykel med mer än två hjul. Trehjulig barncykel med trampor i framhjul är inte personligt hjälpmedel.

Risk för personskada

Vid användning finns det viss risk för tillbud som kan orsaka personskada.

Trehjulig cykel med fast nav kan medföra risk för fot- eller benskada.

Det är viktigt att ta del av tillverkarens anvisningar och att cykeln används på det sätt som tillverkaren avser.

Egenavgift samt kostnad för tillbehör/ förbrukningsdelar som betalas av patient/brukare

Egenavgift för cyklar har beslutats av landstingsfullmäktige 2009-04-29.

Trehjulig cykel med fotpedaler och handdriven trehjulig cykel, för barn 0-15 år

Egenavgift är 3 % av basbeloppet. Ny egenavgift tas ut för varje cykel som förskrivas före 16 års ålder.

Habiliterande enhet betalar hyra till LD Hjälpmedel enligt befintlig hyresmodell.

Landstinget äger cykeln och svarar för avhjälpande underhåll (reparation). Patient/brukare, anhörig eller närstående svarar för normalt underhåll (enkla underhåll och rengöring) och för att själv ta kontakt med anvisad enhet för avhjälpande underhåll.

Hjälpmedlet skall underhållas enligt tillverkarens anvisning!

Patient/brukare eller målsman betalar däck, slang och ev arbetskostnad vid byte samt extra utrustning som inte är påkallat av funktionshindret t ex hjälm, korg, belysning, lås.

 Hjälpmedel Dalarna Dalarnas kommuner & Landstinget Dalarna	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 12	Diarienummer LD16/00748
			Version 3.0	Sida nr (av) 3(5)
	Dokumentnamn Riktlinje – Cyklar		Fastställt datum 2016-03-17	
	Framtagen av Sortimentgrupp Förflyttning - Cyklar	Godkänd och fastställd av Hjälpmedelsnämnden Dalarna		Giltig från 2016-03-17

Trehjulig cykel med fotpedaler för ungdom fr o m 16 år och vuxen
 Egenavgift är 15 % av basbeloppet.

Beställande enhet köper cykeln av LD Hjälpmedel. Patient/brukare blir ägare till cykeln och svarar för allt underhåll.

Patient/brukare betalar själv extra utrustning som inte är påkallat av funktionshindret t ex hjälm, korg, belysning, lås.

Har patient/brukare förskrivits cykel före 16 års ålder får denna behållas och habiliterande enhet fortsätter att betala hyra tills det är dags att byta cykel. Först då betalar patient/brukare egenavgift för ny cykel, blir ägare till cykeln och svarar för allt underhåll.

Handdriven trehjulig cykel för ungdom fr o m 16 år och vuxna samt par- och tandemcykel

Patient/brukare betalar en återkommande egenavgift per år på 3 % av basbeloppet tills cykeln lämnas åter.

Förskrivande enhet betalar hyra för förskrivna cykel. Styrande dokument är "Hantering av kostnader för hjälpmedel".

Landstinget äger cykeln och svarar för avhjälpande underhåll (reparation). Patient/brukare, anhörig eller närstående svarar för normalt underhåll (enkla underhåll och rengöring) och för att själv ta kontakt med anvisad enhet för avhjälpande underhåll.

Hjälpmedlet skall underhållas enligt tillverkarens anvisning!

Patient/brukare betalar däck, slang och ev arbetskostnad vid byte samt extra utrustning som inte är påkallat av funktionshindret t ex hjälm, korg, belysning, lås.

Råd i förskrivningsprocessen

Ansvarig arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast informerar patient/brukare eller målsman om egenavgift för cykel och om betalningsvillkor. Arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast påbörjar bedömning och utprovning när den man informerat är införstådd med betalningsvillkor.

Behovsbedömning

Funktionsförmåga utreds och i första hand bedöms om patient/brukare kan använda stödhjul till cykel. Tillsammans med patient/brukare, närstående och berörda personalgrupper utreds behov, mål samt i vilken miljö cykeln ska användas och förvaras. Vid behov konsulteras psykolog eller läkare för bedömning av kognitiv förmåga samt patientens/brukarens läkare för bedömning av medicinska

 Hjälpmedel Dalarna Dalarnas kommuner & Landstinget Dalarna	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 12	Diarienummer LD16/00748
			Version 3.0	Sida nr (av) 4(5)
	Dokumentnamn Riktlinje – Cyklar		Fastställt datum 2016-03-17	
	Framtagen av Sortimentgrupp Förflyttning - Cyklar	Godkänd och fastställd av Hjälpmedelsnämnden Dalarna		Giltig från 2016-03-17

kontraindikationer. "Medicinskt utlåtande utomhuscykel"(finns som bilaga under allmän info i Websesam) kan användas vid behov.

När det gäller par- och tandemcykel ska patienten/brukaren vara delaktig i framdrivandet av cykeln. Tillgång till medhjälpare ska vara regelbunden.

Det är lämpligt att hembesök görs i aktuell användarmiljö för att få en uppfattning om trafikmiljö, lämplig förvaringsplats etc.

"Underlag inför utprovning av utomhuscykel"(finns som bilaga under allmän info i Websesam) bör användas som stöd vid förskrivning av cykel.

Prova ut, anpassa och välj lämplig specifik produkt

Arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast, eventuellt i samråd med hjälpmedelskonsulent, ansvarar för val av lämplig cykel ur befintligt sortiment. Tekniker konsulteras vid behov för analys av tekniska möjligheter och anpassning. Utседd medhjälpare ska vara med vid utprovning av par- eller tandemcykel.

Utprovning ska ske i den miljö där cykeln ska användas eller under likvärdiga förhållanden.

Förskrivande enhet har möjlighet att låna cykel under en 3 veckors period för att kunna bedöma behov och lämplighet. Detta till den kostnad som aktuell cykel genererar i månadshyra.

Instruera, träna och informera

Informera patient/ brukare samt övriga berörda om hur cykeln skall användas och hur risker för olycka undviks.

Arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast ansvarar för inträning i aktuell användar- och trafikmiljö samt bedömer om patient/brukare själv eller tillsammans med medhjälpare kan framföra cykeln utan fara för sig själv eller andra. Trafikregler för cyklist ska följas.

Arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast aktualiserar egenavgift och följer den egna enhetens rutiner för fakturering.

Följa upp och utvärdera funktion och nytta

Arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast ansvarar för uppföljning. Vid uppföljning utvärderas om cykeln uppfyller uppgjorda mål och om ev korrigeringsåtgärder behöver göras.

 Hjälpmedel Dalarna Dalarnas kommuner & Landstinget Dalarna	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 12	Diarienummer LD16/00748
			Version 3.0	Sida nr (av) 5(5)
	Dokumentnamn Riktlinje – Cyklar		Fastställt datum 2016-03-17	
	Framtagen av Sortimentgrupp Förflyttning - Cyklar	Godkänd och fastställd av Hjälpmedelsnämnden Dalarna		Giltig från 2016-03-17

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Avd Rörelse, LD Hjälpmedel enligt avtal mellan uppdragsgivaren och LD Hjälpmedel.

LD Hjälpmedel förser förskrivande enhet med lista över patient/brukare, som förskrivits

- handdriven trehjulig cykel för ungdom fr o m 16 år och vuxna
- par- och tandemcykel

som ska faktureras 1 gång/år. Listan skickas ut under januari varje år.

Patienten/brukaren kontaktar förskrivaren vid garantiärenden. Garanti för aktuellt hjälpmedel syns på inventariekort i webSesam.

-
- Princip för avgifter fastställt av Landstingsfullmäktige 2006-09-11.
  - Höjning av egenavgift fastställt av Landstingsfullmäktige 2009-04-29.